

**Меѓународна конференција**  
„Предизвиците и перспективите во локалниот и регионалниот развој“  
-Децентрализација и ЕУ пристапување-

**26-27 ноември, 2015**

**Скопје, Република Македонија**

**Вовед**

Развојот на децентрализираната власт е едно од прашањата што, во последнава декада, беше и сèуште е високо на политичките агенди на земјите од Западен Балкан.

Локалните власти во целиот регион на Западен Балкан се соочуваат со различни предизвици, кои имаат различно влијание врз ефикасноста и ефективноста во нивното работење. Од една страна, тоа е капацитетот на секоја единица на локалната самоуправа, кој зависи од специфичните развојни потенцијали со кои таа располага, во смисла на човечки, физички и на природен капитал, знаење и институции. Од друга страна, тоа се предизвиците определени од степенот на децентрализација (во сите нејзини димензии), која им го определува „просторот“ за акција на општините, „способноста да се дејствува“ на локално ниво, нивната улога наспроти другите национални и меѓународни актери и ресурсите кои се достапни за нив. На крајот, тоа се големите општествени предизвици со кои се соочува Република Македонија, поширокиот регион и Европската Унија, а пред сè глобалната економска криза, демографските промени и миграцијата, деградацијата на животната средина, климатските промени и користењето на енергија.

Предизвиците со кои се соочуваат локалните и регионалните власти, со сета нивна комплексност, неминовно се наметнуваат високо на агенданта на националните власти. Неопходно е креирање брзи и конкретни национални стратегии коишто со својата динамична природа ќе можат да одговорат на сите тековни предизвици. Владите се наоѓаат пред предизвикот за прилагодување на државните политики на сите специфични услови, како и да ги усогласат различните програми со цел да ја подобрят ефикасноста на јавните политики во контекст на децентрализација.

Во тој контекст, од особено значење се политиките за поттикнување на одржливиот локален и регионален развој. Токму од нив се очекува навремено мобилизирање на сите ресурси во насока на поттикнување на економскиот развој и квалитетот на живот на сите граѓани преку создавање колективни добра на локално и регионално ниво и поттикнување соработка меѓу сите чинители од различните нивоа на власт (јавните и приватните субјекти на локално ниво и јавните локални и национални институции).

Република Македонија во изминатата деценија и половина презеде повеќе конкретни чекори за воспоставување одржлив децентрализиран систем, при што општините, поттикнати од финансиските инструменти на државата и инструментите за претпристапна помош на Европската Унија, го зајакнаа нивниот капацитет за промоција на одржливиот локален и регионален развој.

Истовремено, државата со воспоставување на политиката за рамномерен регионален развој овозможи создавање услови за позитивни промени на локално ниво т.е. подобри услови за општествен и културен живот, подобра инфраструктура, образование, како и подобрување на други аспекти во квалитетот на живеење.

Денес, имајќи го предвид фактот дека политиката за рамномерен регионален развој во Република Македонија се спроведува речиси осум години, јасно е дека постои потреба за согледување на постигнувањата и предизвиците од изминатиот период, дефинирање на стратешки перспективи за натамошниот развој, како и размена на идеи со соседните земји.

Оттука, со право можеме да ги поставиме прашањата: Какви промени се потребни во однос на концептуалните размислувања, политиките, ресурсите и капацитетот за имплементација, за да се

осигурамедека локалната самоуправа има моќ, капацитет и авторитет да одговори на локалните потреби и приоритети, придонесувајќи во имплементацијата на националните планови за развој и постигнување на националните приоритети и цели, како и во исполнувањето на стандардите за пристапување во ЕУ.

Како локалните и регионалните власти во Југоисточна Европа (ЈИЕ) можат поефикасно да одговорат на предизвиците со кои се соочуваат преку заедничка соработка? Како владите да ги прилагодат државните политики на своите специфични околности и да ги усогласат различните суб-стратегии и програми со цел да се подобри ефикасноста на јавните политики во контекст на децентрализацијата? Која е улогата на локалната самоуправа во постигнување на предвидените цели за промоција на одржлив раст и развој и изградба на ефикасни, одговорни и инклузивни институции на локално ниво.

## Цели

Оваа меѓународна конференција служи како платформа за дијалог и размена на искуства за политиката за локален и регионален развој во Република Македонија и Западен Балкан. Конференција ќе им овозможи на учесниците да се запознаат со искуствата на другите земји, земји-кандидати, земји коишто од неодамна се приклучија кон ЕУ и на други кои имаат долго искуство во процесот на реализација на европската политика за локален и регионален развој, преку призмат на пристапниот процес.

Конференцијата ги има следните специфични цели:

- Научени лекции од процесот на имплементација на политиката за локален и регионален развој;
- Размена на искуства за развојната политика на Западен Балкан;
- Дефинирање зеднички приоритети и идни мерки за локален и регионален развој;
- Подобра координација меѓу институциите и земјите одговорни за регионална политика од локално, регионално и национално ниво;
- Зајакнување на мрежите меѓу политичарите и луѓето од пракса, со цел да се подобри размената на искуства, трансферот на знаење и соработката на тема „Регионална политика, регионален развој и регионално управување“.

Конференцијата ќе ги потенцира достигнувањата во областа на регионалниот развој преку директно инволвираните во овој процес. Конференцијата ќе отвори можност за дискусија за тоа како да се започне со одржливи процеси за идните активности, како и за тоа кои се можностите што не треба да се занемаруваат. Засегнатите страни, поканети од сите нивоа на управување од Западен Балкан, ќе дадат свое видување за идните активности во програмскиот период врз основа на тоа што научиле до сега. Овој тип на дискусија, можноста да се учи еден од друг, се смета за најефикасен за изнаоѓање начин како да се справуваме со потешкотиите денес, како и да се хармонизираат идните политики за регионален развој.

Со цел да се овозможи понатамошно подобрување на политиката на Западен Балкан, меѓународните спикери и учесници ќе имаат мошне значајна улога т.е. да ги споделат нивните искуства, потенцирајќи ги главните предизвици (финансиски и други). Водено ќе ги споделат и нивните знаења и идеи за мерки и механизми за локалната и регионалната политика.

Посебна сесија ќе биде посветена на отворени прашања за процесот на децентрализација и локалниот развој. Токму затоа, домашните и странските претставници ќе посветат внимание на моменталните предизвици за локален развој и децентрализација во Република Македонија и на Западен Балкан. Тие ќе имаат можност да ги објаснат најдобрите практики коишто се покажале како корисни за локалниот одржлив развој.

Присуството на претставници од академската сфера ќе им дадат можност на учесниците подобро да се запознаат со научните постигнувања и резултатите, како и со најновите аспекти од регионалната и локална политика на Западен Балкан.

Претставниците од различни нивоа на властта, а пред сè оние од оперативното ниво ќе придонесат преку презентации на иновативни пристапи коишто се користат во различни земји, а кои пак се применливи во релевантните македонски институции (МЛС и БРР).

Дополнително, преку предвидените активности, претставниците на локалните и на регионалните нивоа, како и институциите, ќе имаат можност за вмрежување, како додадена вредност на настанот.

Поставувањето на промотивно-информативна изложба, во рамките на Конференцијата, им дава одлична можност на учесниците за подобра лична промоција, а исто така и платформа за размена на идеи и искуства, неформално и директно. Овој пристап се смета како мошне корисен за сите учесници на Конференцијата и придонесува за исполнување на нејзините цели.

#### **Очекувани резултати**

- Дефинирани нови предизвици и перспективи за идните политики за локален и регионален развој на Западен Балкан;
- Разменети искуства и најдобри практики за локална и регионална политика распоространети преку учество на експети, странски власти на Западен Балкан;
- Зајакната комуникација меѓу властите од различни нивоа во рамките на секоја земја-учесничка, но и меѓу различните земји;
- Предпози и продонес за идно подобрување на регионалната политика на Западен Балкан;
- Акциски план за воспоставување мрежа за регионален развој на Западен Балкан;

#### **Финансиски извори**

Главниот извор за финансирање на конференцијата се сопствени средства на Министерството за локална самоуправа, со придонес од ГИЗ, СДЦ и УНДП.

#### **Организатори**

Конференцијата е организирана од страна на Министерството за локална самоуправа и Бирото за регионален развој, поддржано од ГИЗ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH), овластено од Германското федерално министерство за економска соработка и развој, Швајцарската агенција за развој и соработка (СДЦ) и канцеларијата на УНДП во Македонија.

#### **Локација**

Конференцијата ќе се одржи во Скопје на 26 и 27 ноември 2015, во Хотел Континентал.

#### **Број на учесници:200**

#### **Целна група**

Конференцијата е наменета за претставници од високо ниво и функционери, академци и оперативци од министерствата и од други владини структури, регионални институции и граѓански организации коишто работат на локален и регионален развој.

#### **Јазици**

Англиски, македонски и албански. Превод е обезбеден.